

Magyarország története (1440-1790) szeminárium 2. (TRO1021L) 2021/22-es tanév, I. félév

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Féléves tematika:

1. konzultáció: Erdély újjászületése és aranykora a tizenöt éves háború után (Bethlen Gábor és a Rákócziak) - Zrínyi Miklós és az 1663/64-es török háború - A rendi szervezkedés és a kuruc mozgalom (1664-1685) - Az ország felszabadítása (1683-1699) -A Rákóczi-szabadságharc gazdasági és társadalmi alapjai, hadieseményei - Az ország újjászervezése a szabadságharc után - A felvilágosult abszolutizmus és a jozefinizmus

A foglalkozásokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

Referátum tartása az órai foglalkozásokon és egy azon alapuló házi dolgozat benyújtása a szorgalmi időszak utolsó előtti hetéig.

A félévközi ellenőrzések követelményei:

A beadandó házi dolgozatnak eleget kell tennie egy tudományos igénnyel elkészített munka alapkövetelményeinek (önálló anyaggyűjtés, kutatómunka, megfelelő hivatkozási apparátus megléte, a felhasznált szakirodalom feltüntetése). Terjedelmi követelmény: minimum nyolc oldal, a címlap, tartalomjegyzék, bibliográfia, felhasznált képek nélkül.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegy megfelel a beadandó dolgozatra kapott osztályzatnak.

Irodalom:

- Papp Klára – Jeney-Tóth – Annamária - Ulrich Attila (szerk.): Báthory Gábor és kora. Debrecen, 2009. (https://tortenelem.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/2009_bathory.pdf)
- Báthori Gábor: Az Erdélyi Fejedelemség és a Porta politikai és katonai szövetsége Bocskai István és Bethlen Gábor fejedelemsége idején. Doktori (PhD) értekezés. Budapest, 2005. (https://www.uni-nke.hu/document/uni-nke-hu/bathori_gabor.pdf)
- Oborni Teréz: Erdély fejedelmei. Bp., 2002.
- Bocskai István végrendelete. In: Tarnóc Márton szerk.: Magyar gondolkodók a 17. században. Bp., 1979. 7-22.
- Makkai László: Bethlen Gábor és a török. In: História, 1980/3.
- Bethlen Gábor és kora. In: Századok, 1981/4.
- Nagy László: A "Bibliás őrálló" fejedelem. Bp., 1984.
- U.ő.: Magyar hadsereg és hadművészet a 30 éves háborúban. Bp. 1972. 14-64.
- Piri Zoltán: Bethlen Gábor fejedelem útja a hágai szövetségbe. In: Történelmi Szemle, 1991/1-2.

- Gebei Sándor: II. Rákóczi György lengyelországi hadjárata 1657. In: Hadtörténelmi Közlemények, 1992/2.
- U.ő.: II. Rákóczi György erdélyi fejedelem külpolitikája (1648-1657). Eger, 1996.
- B. Szabó János: II. Rákóczi György 1658. évi török háborúja. In: Hadtörténelmi Közlemények, 2001/2-3.
- Péter Katalin: Zrínyi Miklós terve II. Rákóczi György magyar királyságáról. In: Századok, 1972./3.
- U.ő.: Bethlen Gábor magyar királysága, az országegyesítés és a Porta. In: Századok, 1983/5.
- Köpeczi Béla: Bethlen Gábor és állama. In: Századok, 1981/4.
- Bene Sándor - Hausner Gábor (szerk.): A Zrínyiek a magyar és a horvát históriában. Bp., 2007.
- Oborni Teréz: Erdély fejedelmei. Bp., 2002.
- R. Várkonyi Ágnes: Erdélyi változások. Az erdélyi fejedelemség a török kiűzésének korában 1660-1711. Bp., 1984.
- Perjés Géza: Zrínyi és az 1663-64-es nagy török háború. Bp., 1989.
- Zrínyi Miklós: Az török áfium ellen való orvosság. Bp., 1983.
- Bene Sándor: Adalékok Zrínyi Miklós téli hadjáratának történetéhez. In: Hadtörténelmi Közlemények, 1993/3.
- Fallenbüchl Zoltán: A császári sereg összetétele Magyarországon 1663-ban. In: Hadtörténelmi Közlemények, 1997/2.
- R. Várkonyi Ágnes: Thököly politikája és Magyarország esélyei a hatalmi átrendeződés idején. In: Hadtörténelmi Közlemények 2005/3. 363–399.
- Barta János: Miért halt meg Zrínyi Péter? Bp., 1986.
- Bene Sándor: Zrínyi, Frangepán, Nádasdy. In: Rubicon, 1995/6-7.
- Köpeczi Béla - R. Várkonyi Ágnes: II. Rákóczi Ferenc. Bp., 1976. 11-44.
- Benczédi László: Bécs és Sztambul között. In: História, 1983/4.
- Péter Katalin: Magyarországi gályarabok 1674. In: História, 1981/4.
- Köpeczi Béla: Magyarország a kereszténység ellensége. Bp., 1976. 13-29.
- Kónya Péter: Az eperjesi véstörvényszék 1687. Eperjes - Bp., 1994.
- Varga J. János: Válaszúton. Thököly Imre és Magyarország 1682-1684-ben. Bp., 2007.
- U.ő.: Thököly Imre esztendeje: 1682. In: Történelmi szemle, 2005/3-4.
- U.ő.: A török orientáció változatai Magyarországon. Wesselényi–Apafi–Thököly 1663–1683. In: Történelmi Szemle 2007/2. 289–297.
- Seres István: Thököly Imre és Törökország. Bp., 2006.
- Bebei Sándor: A karlócai béke kelet-európai összefüggései. In: Történelmi Szemle. 1999. 1-2. (https://epa.oszk.hu/00600/00617/00003/tsz99_1_2_gebei_sandor.htm)
- Pach Zsigmond Pál: Moháctól Buda visszavívásáig. In: Századok, 1986/5-6.
- R. Várkonyi Ágnes: A törökvilág és a magyar külpolitika. (Gyorsuló idő sor.) Bp., 1975.
- Rázsó Gyula: Királyok zsoldosai. In: História, 1984/5-6.
- Perjés Géza: Hadsereg, háború, ellátás. In: História, 1984/5-6.
- Borus József: Magyarország hadtörténete I. Bp., 1984. 308-329.
- Fodor Pál: Korrupció az oszmán birodalomban. In: História, 1994/4.
- Sugár István: A budai vár és ostromai. Bp., 1979. 167-260. vagy: ifj. Barta János: Budavár visszavétele. Bp., 1985.
- R. Várkonyi Ágnes: Magyarország visszafoglalása 1683-1699. Bp., 1987.
- U.ő.: Erdélyi változások. Bp., 1984.
- Nagy László: A török világ végnapjai Magyarországon. Bp., 1986. 69-295, 387-394.

- Szakály Ferenc: Trianon török kori gyökerei. In: *História*, 1990/3.
- U.ő.: Mi veszett Mohács után? A magyarországi török uralom mérlege. In: *Valóság*, 1988/3.
- U.ő.: *Hungaria eliberata*. Bp., 1986.
- Barta János: A kétféjű sas árnyékában. Bp., 1984. 21-36.
- II. Rákóczi Ferenc kiáltványa. In: Tarnóc Márton szerk.: *Magyar gondolkodók a 17. században*. Bp., 1979. 269-310.
- Köpeczi Béla - R. Várkonyi Ágnes: II. Rákóczi Ferenc. Bp., 1976. 89-252.
- U.ő.: *Pro libertate*. Bp., 1976. 6-30.
- U.ő.: A Rákóczi-szabadságharc és Európa. In: *Századok*, 1976/6.
- U.ő.: *Tanulmányok a kuruc szabadságharcok történetéből*. Bp., 2004.
- Borus József: *Magyarország hadtörténete I*. Bp., 1984. 339-399.
- Papp Sándor: A Rákóczi-szabadságharc török diplomáciája. In: *Századok*, 2004/4.
- Bánkúti Imre: *Dokumentumok a szatmári béke történetéhez*. Bp., 1991.
- U.ő.: A kuruc függetlenségi háború gazdasági problémái 1703-1711. Bp., 1991.
- U.ő. szerk.: *Rákóczi hadserege*. Bp., 1976. 9-43, 47-90, 331-333, 347-348.
- Heckenast Gusztáv: A Rákóczi-szabadságharc tábornokai. In: *Hadtörténelmi Közlemények*, 1994/4.
- Mészáros Kálmán: Hadseregszervezés és redukció a Rákóczi-szabadságharcban. In: *Hadtörténelmi Közlemények*, 1999/3.
- U.ő.: Ráday Pál és a Rákóczi-szabadságharc. In: *Századok*, 2008/4.
- U.ő.: II. Rákóczi Ferenc tábornokai és brigadérosai. A kuruc katonai felső vezetés létrejötte és hierarchiája, 1703–1711. Bp., 2006.
- R. Várkonyi Ágnes: Rákóczi állama és az európai hatalmi egyensúly. In: *Studia Caroliensia*, 2004/3-4. 381-402.
- Gonda Imre - Niederhauser Emil: *A Habsburgok*. Bp., 1987., 104-114.
- ifj. Barta János: A kétféjű sas árnyékában. Bp., 1984.
- Benda Kálmán - Péter Katalin: *Az országgyűlések a kora újkor magyar történelmében*. Bp., 1987.
- Wellmann Imre: Újjátelepülés a török kor után. *História*, 1982/5-6.
- Dávid Zoltán: Adatok a törökök hadjáratok okozta népességveszteséghez. Bp., 1967.
- Ács Zoltán: *Nemzetiségek a történeti Magyarországon*. Bp., 1986. 142-178.
- Ember Győző: A Habsburg Birodalom központi kormányzati szervei 1711-1765. *Történelmi Szemle*, 1975/2-3., 445-488.
- Trócsányi Zsolt: *Habsburg politika és Habsburg-kormányzat Erdélyben, 1690-1740*. Bp., 1988.
- Kalmár János: *Mária Terézia. (Sorsfordítók a magyar történelemben.)* Bp., 2018.
- Barta János: *Mária Terézia*. Bp., 1988.
- H. Balázs Éva: *A herceg*. *História*, 1980/4.
- ifj. Barta János: A kétféjű sas árnyékában. Bp., 1984., 146-154, 160-220.
- U.ő.: *A nevezetes tollvonás*. Bp., 1978.
- Kosáry Domokos: *A történelem veszedelmei*. Bp., 1987., 126-136.
- Fejtő Ferenc: *II. József*. Bp., 1997.
- Hajdú Lajos: *II. József igazgatási reformjai Magyarországon*. Bp., 1982.

Nyíregyháza, 2021. augusztus 24.

Dr. Szoboszlai György Csaba
főiskolai docens